

ON SHOW
COMPUTER GRRRLS

PERIODE
20 JUL – 6 OKT 2019

OPENING
ZATERDAG 20 JULI
VANAF 20.00 UUR

BEZOEKADRES
TORENALLEE 40-06
5617 BD EINDHOVEN

BEZOEK ONZE WEBSITE
VOOR NIEUWS, UPDATES
EN WORKSHOPS

Noot voor de redactie
Voor meer informatie, digitaal beeldmateriaal
en interviews, neemt u contact op met
Angelique Spaninks. Mail mu@mu.nl of
bel +31 (0) 40 296 1663.

1/3

PERSBERICHT

COMPUTER GRRRLS

Als de zelflerende algoritmes waarmee Amazon cv's scant op de beste kandidaten stelselmatig mannen hoger waardeert dan vrouwen, zoals vorig jaar aan het licht kwam, weet je dat het tijd is voor meer vrouwen in de technologische industrie. Misschien zijn radicale maatregelen het antwoord, zoals de TU Eindhoven die komende anderhalf jaar alleen nog vrouwen laat solliciteren. Maar of daarmee veel verandert aan de beeldvorming is de vraag. Dat gebeurt in elk geval wel in de tentoonstelling *Computer Grrrls*, te zien in MU van zaterdag 20 juli tot en met zondag 6 oktober.

22 internationale kunstenaars, makers, hackers en onderzoekers geven de alliantie tussen vrouwen en machines opnieuw vorm met een uitgebreid arsenaal aan technieken: 3D prints, YouTube tutorials, virtuele realiteit, video-installaties, algoritmes, promotievideo's en meer. Hun werk gaat over zulke diverse onderwerpen als elektronisch kolonialisme, de plaats van minderheden op het internet, de seksistische bias van algoritmes, het gevaar dat witte mannen de volledige controle krijgen over kunstmatige intelligentie, en digitaal toezicht. Ze reiken ideeën aan om dingen anders te bekijken en een verschil te maken.

Zo scheef als nu zijn de verhoudingen in de informatica overigens niet altijd geweest: voordat de machine het overnam, werd alle rekenwerk gedaan door menselijke rekenaars of *computers*—en dat waren meestal vrouwen. Ze verwerkten astronomische gegevens, berekenden ballistische banen voor het

Over MU

MU is een onderzoekend presentatie platform in een rijk internationaal netwerk van creatieve makers die met elkaar de liminale ruimte definiëren tussen wat kunst is en wat kunst kan zijn. MU initieert, produceert en presenteert bij voorkeur nieuw werk en omringt dit met een uitgebreid interdisciplinair randprogramma voor een breed en met name jong publiek. Daarbij staat kennismaking met, begrip voor, verdieping van en hands-on eigen ervaring met het maken van kunst voorop. MU is nieuwsgierig naar talent en daagt talenten uit nieuwsgierig te zijn. MU geeft ruimte aan artistieke research & development van kunstenaars en ontwerpers en helpt hen zich internationaal te profileren.

MU is gevestigd in een voormalige Philipsfabriek op Strijp-S in Eindhoven.

Computer Grrrls is een co-productie van HMKV Dortmund en La Gaîté Lyrique Parijs in partnerschap met MU, Eindhoven. De expositie is samengesteld door Inke Arns (HMKV) en Marie Lechner (La Gaîté Lyrique) en is opgedragen aan Nathalie Magnan (1956-2016).

HMKV
Hardware MedienKunstVerein

La
Gaîté
Lyrique

leger en braken Nazi-codes. De eerste elektronische computers werden in de jaren 1940 grotendeels door vrouwen bediend en geprogrammeerd. Het pionierswerk van de "Bletchley girls", "ENIAC girls" en "Rocket Girls" wordt pas sinds kort erkend; de eer ging indertijd naar de ontwerpers van de machines. En in de decennia die volgden, werd computertechnologie bijna exclusief het domein van mannen.

De titel van de tentoonstelling is geïnspireerd door een artikel in *Cosmopolitan* van april 1967, *The Computer Girls*, waarin informatica wordt aangeprezen als een veelbelovende nieuwe carrière voor vrouwen. Ironisch genoeg verscheen het artikel net op het moment dat het aandeel van mannen in dit werkveld begon toe te nemen. Deze trend zette door met de opkomst van de personal computer in de jaren 1980—die gemarket werd als het ultieme 'jongensspeelgoed'—en de archetypes van de "nerd" en de "hacker" die tegelijkertijd ontstonden. Met de even hilarische als bijtende video **A total Jizzfest** 'huldigt' Jennifer Chan de mannen die de tech-industrie domineren: Bill Gates, Steve Jobs, Larry Page, Sergey Brin, Mark Zuckerberg...

De tentoonstelling maakt deze geschiedenis inzichtelijk in een wandvullende geïllustreerde tijdlijn. Van de 18e eeuw tot nu volgt ze de ontwikkeling van de computer, de rol die vrouwen hierin hebben gespeeld en de belangrijkste sociale en culturele fenomenen die daarmee samenhangen. Sommigen van hen hebben ook een plek in de *Cyber/technofeminist cross-reader* die Manetta Berends ontwikkelde om een verzameling technofeministische manifesto's uit 1912 tot 2019 te doorzoeken en verbanden te leggen. Ondertussen nodigt Lauren Moffatt ons uit om terug in de tijd te reizen met het uit fragmenten van archiefbeelden opgebouwde *The Unbinding*.

Verschillende andere werken grijpen eveneens terug op historische gebeurtenissen, zoals *Breaking the Internet* van Lauren Huret, dat de vernieling van weefmachines door de Luddieten begin 19e eeuw associeert met een post van Kim Kardashian op Instagram die in 2014 met foto's van haar naakte lichaam het internet plat wilde leggen. In *Le fantôme de l'opératrice* roept Caroline Martel met oude bedrijfs- en reclamefilms de verloren wereld op van de telefonistes die mensen met elkaar in verbinding brachten. Aleksandra Domanović verwijst met *VUKOSAVA* naar de eerste kunsthand met vijf vingers ter wereld die in 1963 werd uitgevonden in Belgrado en die ook een rol speelt in de eerste smart home horror film *Demon Seed* uit 1977 en vandaag de dag echoot in nieuwe vormen van huiselijk geweld in intelligente huizen in de VS. Ook *Robotron*, een tech opera in YouTube video's van Nadja Buttendorf, is losjes geïnspireerd op haar familiegeschiedenis, waarin het Oost-Duitse staatsbedrijf (VEB) Kombinat Robotron een belangrijke plaats inneemt.

Jenny Odell reageert met *Polly Returns* en *Neo Surreal* op een computer-animatie (*Polly Gone* van Shelley Lake) en reclames in *BYTE* magazine uit de jaren 1980, waarin ze al de donkere kanten van de technologie herkent waar we nu direct mee geconfronteerd worden. Het inherente seksisme van beeldherkenningssoftware bijvoorbeeld, dat door Erica Scourti wordt blootgelegd in *Body Scan*, of de bevooroordeelde algoritmes van 3D-modellersoftware gebaseerd op de CAESAR database van antropometrische standaards die Simone C. Niquille onderzoekt in *The fragility of life*.

Deze trend zette door met de opkomst van de personal computer in de jaren 1980 – die gemarket werd als het ultieme 'jongensspeelgoed' – en de archetypes van de "nerd" en de "hacker" die tegelijkertijd ontstonden.

Het internet, ooit een vrijplaats waar iedereen gelijk was, is inmiddels onherkenbaar veranderd. Louise Drulhes *Critical atlas of Internet* brengt dit ongrijpbare gebied in kaart en koppelt verschillende projecties aan sociaal-politieke thema's. Ergens op die kaarten zou je de verborgen exploitatie kunnen vinden, mogelijk gemaakt door online marktplaatsen voor micro-diensten, die Elisa Giardina Papa belicht in *Technologies of Care*. Tabita Rezaire ziet het internet als een Westers instrument van cultureel imperialisme, waar ze in *Premium Connect* vormen van verbondenheid tegenover stelt die niet zijn gebaseerd op uitbuiting, uitsluiting en winst.

Dit is precies wat Mary Maggic nastreeft met haar *Housewives Making Drugs*: transgenders onafhankelijk maken van artsen, verzekeraars en de farmaceutische industrie door een huis-tuin-en-keuken-methode te demonstreren waarmee ze zelf oestrogeen kunnen winnen uit urine. Ook het werk van Dasha Ilna heeft een hoog doe-het-zelf gehalte: haar *Center for Technological Pain* biedt low-tech oplossingen om de schadelijke gevolgen van intensief computergebruik tegen te gaan, inclusief effectieve zelfverdedigingstactieken tegen technologie. Helemaal old-school is *A Side Man 5000 Adventure*, waarin Darsha Hewitt laat zien hoe de allereerste drummachine werkt, van de toetsen en de regelaars tot de buizen en de versterkers.

Met *Howto*, een tutorial voor 3D teksten van Elisabeth Caravella, betreden we het domein van het bovennatuurlijke—er waart een geest rond door het programma dat de werking ernstig verstoort. Maar dat is nog niks vergeleken bij de kwaadaardige djinns Ya'jooj en Ma'jooj, refiguraties van mythische wezens uit het Midden-Oosten die Morehshin Allahyari opvoert in *She Who Sees the Unknown*. Als ze losbreken is het einde van de wereld nabij—een Apocalyps die al lijkt te hebben plaatsgevonden in de serie tekeningen *SURVIVOR (F)* van Suzanne Treister. De overlevende zou een mens kunnen zijn maar evengoed een kunstmatige superintelligentie.

Van een ramp lijkt in Treisters werk geen sprake: liefde, telepathie en het sublieme zijn alomtegenwoordig. Het is daarmee verwant aan *NeuroSpeculative AfroFeminism* van Hyphen-Labs, een virtual reality ervaring waarin een futuristische kapsalon voor vrouwen van kleur is getransformeerd tot een plaats waar je brein geoptimaliseerd wordt en verbonden met alle kennis in de 'synaptische verwantschapslijn'. Een soortgelijke perfectionering van het brein vindt plaats in Lu Yangs *Delusional Mandala*. Door neurochirurgische ingrepen raakt Yangs alter-ego Uterus Man in een staat van verlichting. Uiteindelijk overlijdt hij—het onvermijdelijke einde van een enerverende reis.

Er zijn, om nog even terug te keren naar het begin, goede redenen waarom de tech-industrie gebaat is bij een grotere diversiteit: het verhoogt de productiviteit, innovativiteit, de werksfeer en de winst. Om maar te zwijgen van de humor, de intelligentie en de verbeeldingskracht van de computer grrrls die de sector nu misloopt.

Er zijn goede redenen waarom de tech-industrie gebaat is bij een grotere diversiteit: het verhoogt de productiviteit, innovativiteit, de werksfeer en de winst. Om maar te zwijgen van de humor, de intelligentie en de verbeeldingskracht van de computer grrrls die de sector nu misloopt.

DE COMPUTER GRRRLS ZIJN:

MOREHSHIN ALLAHYARI
MANETTA BERENDS
NADJA BUTTENDORF
ELISABETH CARAVELLA
JENNIFER CHAN
ALEKSANDRA DOMANOVIĆ
LOUISE DRULHE
DARSHA HEWITT
LAUREN HURET
HYPHEN-LABS
DASHA ILINA
MARY MAGGIC
CAROLINE MARTEL
LAUREN MOFFATT
SIMONE C. NIQUILLE
JENNY ODELL
ELISA GIARDINA PAPA
TABITA REZAIRE
ERICA SCOURTI
SUZANNE TREISTER
LU YANG

**DROP BY
WE'RE OPEN
TO ANYTHING**

**STRIJPS
EINDHOVEN
MU.NL**